

Priloga „Gorenjcu“ števil. 30 z dne 28. julija 1906.

Nova železnica skozi Karavanke, Bohinjske gore in čez Kras v Trst. Dalje.

Od Bohinjske Bele je vredno stopiti do le malo obiskovane podzemeljske jame pod Babjim zobom, še zanimivejše pa so ture v nedogledne gozdove na Jelovici na jugu in na Pokluki na severu. Tukaj se začne tudi ozko in globoko v visoke planote zajedena dolina, ki se izdatno razširi šele v Bohinju, kateremu je edini dohod. Tudi železnica drži na nje dnu. Gorskem usadu Plešastega vrha se je morala izogniti s 1295 m dolgim predorom. Izvrtali so ga ne le od obeh koncev, ampak tudi na dveh krajih od okrajne ceste začeni, prodrali so torej na šestih mestih obenem. Dolina se vedno bolj zožuje in zdi se slednjič nemogoče, izpeljati progo le ob Savi naprej. Gotovo se je videlo ravno tako tudi Turkom leta 1673. nemožno, mahnti skozi to divjo sotesko proti Bohinju, ker so se baje na tem mestu obrnili — tukaj stoji namreč naselbina Obrne — kakor je razvidno iz turskega nasipa na skali ob steni v soteski. Svet nad progo pred ožino je na mnogih krajih podprt z visokim zidovjem iz betona, v tesnih samih pa je odstreljene dokaj žive skale, da se je napravilo tiru prostora. Tupašam stoji ogromno zidovje pod njim prav v vodi. Za sotesko drži 60 m dolg železen most čez Savo do postojanke v Štengah, ki bo služila poslej največ prometu z lesovjem, katerega nabirajo tukaj po vzpenjačah iz visoko ležečih gozdov na obeh straneh doline. Ko ni bilo še ceste v Bohinju, je vodila steza nad sotesko strmo gorindol na drugo stran, tako da se je stopalo kakor po stopnicah; odtod ime.

Sedaj se peljemo po krasni samotni dolini vedno ob reki, ki so jo tukaj deloma uravnali, čez drugi železni most zopet na levi breg Save, kjer dospemo pri km 23,5 od Jesenic na postajo Nomen. Kolodvor stoji sredi precej široke doline v zares idilski legi med zelenimi brdi. Na zapadu nas pozdravljajo divji grebeni Podrte gore, češ, še enkrat, potnik, boš videl krasote planin, predno te odnese parni voz prav na jug. Iz Nomena je najkrajša pot na Koprivnik, nekdanje bivališče pesnika in turista Valentina Vodnika, na Gorjuše in v gozde in na travnike v visokih planinah, odkoder se nudijo zanimivi pogledi na gorske vrhove daleč naokrog.

Pri naselbini Lepencah je vsekana progi pot skozi ožino v skalo; po visokem nasipu v velikem ovinku okrog «Ajdovskega gradca» hiti slednjič vlak čez tretji železni most (50 m) preko Save na kolodvor na Bohinjski Bistrici. Prosto gleda oko v krasni Bohinju in na mogočni kolobar nešteti vrhovi!

Kdor je bival dalje časa v tem kraju, je gotovo čutil zdajpazdaj hrepenenje po divnem Bohinjskem jezeru; saj ne more biti drugače,

ako si se le enkrat vtopil v lepote te temotne in resne, skoraj otožne pokrajine, tega samotnega zelenega hribovja in črne površine globoke vode. In miho se stori človeku, ko pomisli, da zgradijo gotovo tukaj v teku malo let razna letovišča in hotele, da pride «kultura», da zašumi v tej samotni in tišini hrup in završi mestno življenje — — Dalje prih.

Dopisi.

V Rátečah so tudi slovesno pozdravili prestolonaslednika na kolodvoru. Raz hotel je vihrala cesarska in narodna zastava. Po 11. uri sta dospeli vojaško veteransko društvo in šolska mladina s svojima zastavama. Tudi požarna bramba, odičena z lipovimi listih na čeladah, se je udeležila sprejema. Divno je bilo gledati šolsko mladino, ki je nosila male trobojnice. V sredini med dečki in deklicami je pa nosil deček štiri metri dolgi belomodro-rdeči prapor. Deklice višjih oddelkov so bile opravljene v rateski narodni noši z nekakimi avbami — tjihel imenovanimi — na glavi. Za društvu se je zbrala množica letoviščarjev in Rátečanov. Zastopan je bil tudi občinski odbor in gozdarstvo. Poslednje je prikorakalo pod vodstvom učiteljstva še belopeška šolska mladina. Iz Belepeči ni prišla niti požarna bramba niti drugo ljudstvo. Edino gospod župan z gospo soprogo je stal na peronu. Ko je vlak pridirjal, je belopeška mladina zakričala svoj Hoch, nakar so zaorila krepka slovenska prsa svoj «Živio» tako, da ni bilo slišati več nemških klicev. Otroci so vihteli trobojnice, šopke, klobuke, šolska in veteranska zastava sta pozdravljali. Živio-klicev ni hotelo ponehati in šele, ko je vlak bil že daleč, so potihnil. Tu je videl prestolonaslednik gotovo prvokrat našo trobojnico, tu je slišal tudi prvokrat naš Živio, ki ga je spremljal nadalje po potovanju tja do sinje Adrije. Belopečani, posebno pa požarna bramba s svojim načelnikom so pa pokazali, kako so udani habsburški hiši. «Heil!» Seve, Slovenec je zvest državljan — to je že nešteto krat pokazal v bojih, kjer je kri v potokih tekla — a v zahvalo dobiva dannadan bridke udarce. Letoviščar.

Dovje. Naše občinske volitve se še vedno niso vršile in se še sedaj ne ve, kdaj se sploh bodo. Vidi se, kako ljub je našemu županu županski stolec, da deluje na vse dopuščene in nedopuščene načine, da zavlačuje izvršitev volitev ter si tako podaljša njegovo poslovno dobo. Gotovo si je sam v svesti, da ga bodo volilci prezirali pri prihodnjih volitvah in mu tako dali nezaupnico za njegovo netaktno postopanje. — Ima pa naš župan pri tem zavlačevanju volitev neki popolnoma prozoren namen. Nek odličen, njemu nasprotni volilec je bolan; župan si pač misli «naj se pripeti tu kaka katastrofa, potem imam še upanje, da ostanem i nadalje na vrhuncu in se mi ne izpodnese županski stol, na katerim se tako imenitno počutim». Dal Bog, da bi se

te županove nade ne vresničile!! Sploh pa tudi to ne bi oviralo njegov padec, ker ljudstvo ima še v dobrem spominu njegovo postopanje kot župan.

Mojstrana. Znanemu tukajšnjemu vele-nemškemu kričaču se baje ni nič žalega storilo, za njegov čin, ko je na Dovjem pobil okna.

Novičar.

† Karel Luckmann. Na Bledu, kjer se je zdravil pri Riklji, je umrl dne 24. t. m. Karel Luckmann, ravnatelj kranjske obrtne družbe na Jesenicah, po daljši, mučni boleznici v 65. letu svoje starosti. Truplo so v četrtek prepeljali v Ljubljano in ondi pokopali. Luckmann je bil eden glavnih stebrov nemštva na Kranjskem, bil je pa tudi dober Kranjec ter gotovo najbolj umni industrijalec na Kranjskem.

Nemške aspiracije na novi železnici.

«Slovenski Narod» piše: Nemci se silno ve-sele nove železnice; prepričani so, da se z njo okrepi nemški element v Trstu in da bodo kmalu ob njej nemški podjetniki začeli zidati stavbišča, ki jim bodo nesla najlepše dobičke, in tako odjedali Slovincem kruh. Vse to se bo zgodilo, ako Slovenci ne bodemo pazljivi vsak trenutek. Dolžnost naših ljudi je torej, da napno vse sile, da se nam ne vgnezdijo Nemci v naše lepe pokrajine, ker potem jih ne bo mogoče več odpraviti. Zato naj nihče ne proda nobenega sveta Nemcu. Slovenski podjetniki naj pa porabijo ugodno priliko in začno zidati hotele in druge potrebne stavbe, ki se jim bodo gotovo dobro rentirale, kajti naval tujcev bo od leta do leta večji. Sramotno bi bilo, če bi si dali iztrgati iz rok najlepše kraje naše domovine in gledali na to, kako si prešerni tujec pomaga na naši zemlji. Pokažimo mu, da na svoji grudi hočemo biti gospodarji le mi sami, popolnoma neodvisni, pred vsem pa v gospodarskem oziru!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani Vam ponavlja priporočila cikorijske, ki jo v novo zalagata njej v prid brata Perdana. Slovenske gospodinje! Pridno sezite po tej cikoriji in prepričate se takoj, da vredno stoji na strani Perdanovim vžigalicam, ki so menda prodrle do slednje slovenske kočice. — Kakor so vžigalice družbi v velik prosopeh, tako jej bo z Vašo pomočjo tudi kava donasala stalnih dobičkov. — Osoda naše družbe je torej bolj ali manj v Vaših rokah. Vodstvo.

Uživanje masti poleti. V vročem letnem času vzdržuje se mnogo ljudi od uživanja masti, da bi se izognili težavam pri prebavljanju.

Zaraditega je poletje najpripravnější čas, da rabimo v kuhinji fino rastlinsko mast, kakor je n. pr. jedilna mast «Ceres», ker je laglje prebavljiva kakor vsaka živalska mast.

Le-ta se napravlja v posebnem zavodu v Ustju ob Labi iz kokosovih orehov ter nudi edino in sama vsako poročstvo za popolno čistost in lahko prebavljivost.

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvodnje okusna, zdrava v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvorne zavojke z varstveno znamko župnik Kneipp.

Gorka kopelj.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem otvoril v svoji hiši v Kranju, Savsko predmestje štev. 37

banjsko kopelj

(tri banje in eno pršno kopelj), ki bo od danes naprej odprta sl. občinstvu vsak dan od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer. 141-3

Cene: Mrzla kopelj 40 vin., gorka (30-350) 80 vin., gorka pršna kopelj 1 K za osebo.

Priporoča se **Matija Ažman** mizarški mojster v Kranju.

Mrzla kopelj.

Svoji k svojim!

CROATIA

zavarovalna zadruga v Zagrebu, stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreba, sprejema vsake vrste zavarovanja proti ognju po zelo nizkih cenah in z gotovim jamstvom.

Jamčevna glavica 500.000 K.
Temeljna glavica 200.000 K.

Dolžnost je pač vsakega Slovana, da se zavaruje pri domačem zavodu že za to, da ne gre denar v tujino.

Vsa zavarovanja sprejema ter daje pojasnila naš zastopnik 135-3

Pavel Bizjak
posestnik v Kranju štev. 102.

Pod to znamko je spoznati prodajalne,

v katerih se prodajajo samo Singerjevi šivalni stroji

Singer Co., akc. druž. za šivalne stroje
Kranj, glavni trg 192.

33-22

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom «izvirne Singerce». Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki «izvirni Singerjevi stroji» kvečjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakega poročstva, niti doposlati posumnih delov.

G. Tönnies

69-6

tovarna za stroje, železo in kovinoličarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa, Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 71-39

Ivan Jax-a v Ljubljani
Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

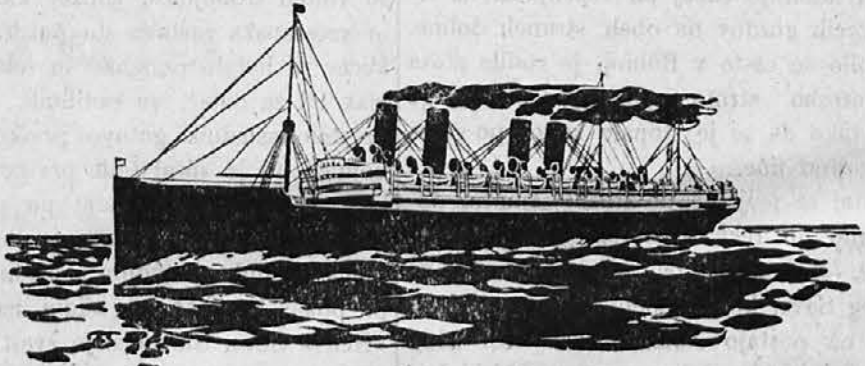
Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika v Kranju

Berite.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severnonemškega Lloyd“ iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-jū v Kolodvorskih ulicah št. 35
nasproti občeznane gostilne «Pri starem Tišlerju».

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, realna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorabo, Mexiko, Californija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdestoa. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 186-38

Pozor!